

OBSAH

Úvod	7
1. kapitola	
PŘÍSTUPY KE SVĚTOVÉ POLITICE	9
1.1 <i>Jak vymezit přístupy ke světové politice?</i>	9
1.2 <i>Ideologické názory na světovou politiku</i>	10
1.3 <i>Realistický přístup</i>	12
1.4 <i>Idealistický přístup</i>	14
1.5 <i>Behaviorální přístup</i>	17
2. kapitola	
GEOPOLITIKA	23
2.1 <i>Vymezení geopolitiky</i>	23
2.2 <i>Německá geopolitická škola a její představitelé</i>	24
2.3 <i>Anglosaská geopolitika a její představitelé</i>	26
2.4 <i>Francouzská geopolitická škola a její představitelé</i>	27
2.5 <i>Geopolitika v Japonsku</i>	27
2.6 <i>Astropolitika</i>	28
2.7 <i>Základní geopolitické pojmy</i>	29
3. kapitola	
AKTÉŘI SVĚTOVÉ POLITIKY	33
3.1 <i>Kdo jsou aktéři světové politiky?</i>	33
3.2 <i>Stát jako rozhodující aktér světové politiky</i>	33
3.3 <i>Mezinárodní organizace jako důležití aktéři dnešní politiky</i>	36
3.4 <i>Státníci jako zvláštní aktéři světové politiky</i>	38
3.5 <i>Jakou podobu bude mít světová politika 21. století?</i>	39

4. kapitola

PROCES REGIONALIZACE A EVROPSKÁ UNIE	43
4.1 <i>Proces regionalizace a globalizace</i>	43
4.2 <i>Hlavní regionální ekonomicko-politická uskupení</i>	44
4.3 <i>Evropská unie jako nejvýznamnější regionální uskupení</i>	45
4.4 <i>Geneze evropské integrace</i>	46
4.5 <i>Charakteristika hlavních orgánů EU</i>	49
4.6 <i>Další instituce EU</i>	51
4.7 <i>Možné formy policejní spolupráce v rámci EU</i>	54
4.8 <i>Zahraniční a bezpečnostní politika EU</i>	54

5. kapitola

PRINCIP SUBSIDIARITY A EVROPSKÁ UNIE	57
5.1 <i>Dva způsoby současného výkladu principu subsidiarity</i>	57
5.2 <i>Kdy se objevuje termín subsidiarita?</i>	57
5.3 <i>Dvojí dimenze subsidiárního přístupu</i>	57
5.4 <i>Uplatnění principu subsidiarity v Evropské unii</i>	58
5.5 <i>Subsidiarita a federalismus</i>	58
5.6 <i>Subsidiarita a mocenské kompetence</i>	59

6. kapitola

„VNITROSTÁTNÍ“ A „MEZINÁRODNÍ“ JAKO RÁMEC PRO ANALÝZU SVĚTOVÉ POLITIKY	61
6.1 <i>Vymezení pracovního analytického rámce</i>	61
6.2 <i>Nedostatky dosavadních analýz světové politiky</i>	61
6.3 <i>Obsah „mezinárodní“ a „vnitrostátní“ dimenze světové politiky</i>	63
6.4 <i>Struktura a prvky „mezinárodní“ dimenze světové politiky</i>	65
6.5 <i>Struktura a prvky „vnitrostátní“ dimenze světové politiky</i>	67
6.6 <i>Shrnutí východisek pracovní analýzy světové politiky</i>	68

7. kapitola

NETRADIČNÍ POJETÍ SUVERENITY STÁTNÍHO AKTÉRA SVĚTOVÉ POLITIKY

71

- 7.1 *Netradiční koncept suverenity a jeho aplikace na různé typy státnosti* 71
- 7.2 *Vznik ideje státní svrchovanosti* 71
- 7.3 *Vestfálský systém a tradiční pojetí státní suverenity* 72
- 7.4 *Suverenita jako instituce neboli soubor pravidel chování států ve světové politice* 72
- 7.5 *Moderní pojetí suverenity státu* 74
- 7.6 *Postkoloniální pojetí státní suverenity* 77
- 7.7 *Postmoderní pojetí „státní“ suverenity* 80

8. kapitola

MEZINÁRODNÍ A GLOBÁLNÍ TERORISMUS

85

- 8.1 *Pracovní definice terorismu* 85
- 8.2 *Nástin vývoje terorismu a jeho internacionalizace* 85
- 8.3 *Nový typ terorismu, nebo globální terorismus?* 87
- 8.4 *Islámský fundamentalistický terorismus* 88
- 8.5 *Nekonvenční terorismus* 89
- 8.6 *Terorismus jako specifický druh násilí* 90
- 8.7 *Spory ve světě o vymezení terorismu* 91
- 8.8 *Politika a strategie USA proti terorismu* 92
- 8.9 *Protiteroristická politika Evropské unie* 93
- 8.10 *Výhrady odborníků vůči válce proti globálnímu terorismu a alternativa tzv. „velké politiky“* 96

Příloha č. 1 101

Příloha č. 2 103

Seznam literatury 105